КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ФАКУЛЬТЕТ РОМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ І ПЕРЕКЛАДУ

Кафедра італійської і французької філології та перекладу

СИЛАБУС
вибіркової навчальної дисципліни

«Переклад архітектурно-мистецьких термінів та ключових понять музеології»

Спеціальність: В11 Філологія

Спеціалізація: В11.055 романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька

Освітня програма: Французька мова і література, друга іноземна мова, переклад

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Кафедра	Кафедра італійської і французької філології та перекладу
Факультет	Факультет романської філології і перекладу
Викладач	ст.викл. Олефір Г.І.
Статус дисципліни	вибіркова дисципліна професійної і практичної підготовки
Курс, семестр	4 курс, 7 семестр
Обсяг дисципліни у кредитах ЄКТС / загальна кількість годин	**3 кредити** ЄКТС / **90 год**.
Мова викладання	французька/ українська
Коротка анотація дисципліни *(Що я вивчатиму?)*	Навчання перекладу архітектурно-мистецьких термінів та ключових понять музеології відбувається на основі системи практичних завдань, спрямованих на формування навичок і вмінь необхідних для виконання перекладу спеціалізованих текстів. Під час практичних занять основна увага приділяється розвитку компетентності розуміння текстів архітектурно-мистецького спрямування. Самостійна робота передбачає опрацювання відповідної літератури з метою поглиблення теоретичних знань в галузі архітектури і мистецтва та виконання перекладу спеціалізованих текстів музеологічної тематики.
Мета вивчення дисципліни *(Чому це цікаво й потрібно вивчати?)*	Метою навчальної дисципліни є подальший розвиток у студентів інтегральної і загальних компетентностей, а також формування фахових перекладацьких компетентностей шляхом розширення знань щодо стратегій перекладу спеціалізованих текстів з іноземної мови на українську. Завданням дисципліни є ознайомлення студентів архітектурно-мистецькими термінами та ключовими поняттями музеології і їхнім перекладом з французької мови на українську. Вивчення цієї дисципліни є актуальним і необхідним, оскільки

	опанування архітектурно-мистецьких термінів та ключових понять музеології є вагомим фаховим інструментом для роботи у сфері перекладу спеціалізованої мистецької літератури та туризму.
Результати навчання ***(Чому я навчуся на цій дисципліні?)***	• Організовувати процес свого навчання й самоосвіти. • Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема із спеціалізованої літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати. • Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності. • Використовувати французьку мову в усній та письмовій формі, в офіційному спілкуванні для розв'язання комунікативних завдань у професійній сфері життя. • Використовувати концепції, напрями і методики перекладознавчої теорії. • Володіти прийомами перекладу спеціалізованих текстів. • Робити переклад в галузі архітектури, мистецтва, музеології.
Компетентності ***(Яку сукупну користь я отримаю від вивчення цієї дисципліни?)***	Вивчення цієї дисципліни дозволяє опанувати архітектурно-мистецькі терміни та ключові поняття музеології, які вивчаються на матеріалі спеціально відібраних текстів із соціокультурною складовою, із урахуванням принципів усвідомлення і засвоєння, послідовності й системності, доступності і повторюваності мовного матеріалу. **Знання:** • розуміння теоретичних основ перекладу спеціалізованих текстів, принципів еквівалентності, стилістичної адаптації та передачі реалій; • знання основних стратегій і прийомів перекладу спеціалізованих текстів; • знання культурного контексту тексту джерела і способів його адекватного відтворення. **Уміння:** • застосовувати адекватні перекладацькі стратегії та тактики для перекладу спеціалізованих текстів архітектурно-мистецького спрямування; • бачити термінологію, уникати нещирих друзів перекладача; • визначати та застосовувати стратегії редагування перекладів спеціалізованих архітектурно-мистецьких текстів. **Навички:** • практичні навички перекладу спеціалізованих текстів; • навички аналізувати терміни; • навички прагматичної адаптації, редагування і самооцінювання перекладацького продукту; • навички міжкультурної інтерпретації задля успішної комунікації; • навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. **Комунікація:** • здатність пояснювати і аргументувати перекладацькі рішення в професійному середовищі; • уміння працювати в команді над перекладацькими проєктами; • ефективна комунікація у міжмовному та міжкультурному контексті.

	Автономність і відповідальність: • вміння самостійно організовувати процес перекладу, планувати час і етапи роботи; • здатність самостійно приймати перекладацькі рішення з урахуванням мети перекладу та цільової авдиторії; • готовність до відповідального ставлення до результатів власної діяльності; • здатність до професійного самовдосконалення в галузі перекладу архітектурно-мистецьких текстів та музеології.
Види занять і їхній розподіл за годинами	**Всього** 90 год. З них: **Практичні** 30 год. **Самостійна робота** 60 год.

Тематика (змістові модулі) навчальної дисципліни

№ і назва теми (включно з темами, винесеними на самостійне опрацювання)	**Кількість годин**			
	Денна форма			
	Разом	**у тому числі**		
		лекції	**практичні заняття**	**самостійна робота**
Модуль І				
Змістовий модуль 1. **Техніка реферативного перекладу.**				
Тема 1. Стратегії перекладу спеціалізованих текстів.		6	2	4
Тема 2. Зачин архітектури й живопису в Європі.		6	2	4
Тема 3 Священні формули романського стилю.		12	4	8
Тема 4 Секретні коди готичного мистецтва.		12	4	8
Тема 5 Зухвалі хитрощі військової архітектури.		6	2	4
Тема 6 Гуманістична філософія й естетика мистецтва доби Відродження.		6	2	4
Тема 7 Раціоналізм і сувора логіка класицизму.		6	2	4
Тема 8 Майстерність мистецтва неокласицизму.		6	2	4
Тема 9 Інноваційна і розкішна естетика Ар-нуво й Ар-деко.		6	2	4
Тема 10 Сміливий і лаконічний репертуар сучасного мистецтва.		12	4	8
Тема 11 Ультра-технологічний і зухвалий репертуар сьогоденного мистецтва.		12	4	8
Разом за змістовим модулем 1	**90**	**-**	**30**	**60**
Усього годин	**90**	**-**	**24**	**66**
ІНДЗ Навчальним планом не передбачено.	-	-	-	-
Усього годин	-	-	-	-

Політика оцінювання (розподіл балів і критерії)

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна та самостійна робота) здійснюється у вигляді опитування в усній та письмовій формі, яке проводиться на кожному практичному занятті й включає в себе оцінювання теоретичної підготовки під час виконання перекладацького аналізу тексту і набутих практичних навичок під час перевірки реферативного перекладу текстів. Поточний контроль успішності здійснюється протягом семестру на кожному практичному занятті за результатами активності студентів і виконання завдань самостійної роботи.

У кінці вивчення навчального матеріалу модуля, напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в рейтинговий бал за роботу протягом семестру шляхом помноження на 10. Наприклад, протягом семестру студент отримав за аудиторну та самостійну роботу такі оцінки: “5”, “3”, “5”, “4”, “5”, “4”. Середня арифметична оцінка становить 4,33, з

округленням до десятої частки – 4,3. Отриману оцінку множимо на 10: 4,3х10=43. Це число є рейтинговим балом студента за роботу протягом семестру. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити 50.

Студенти мають відпрацювати всі пропущені аудиторні заняття.

Наприкінці семестру програмою передбачено написання модульної контрольної роботи що є складником семестрового рейтингу. Модульна контрольна робота спрямована на всебічну і комплексну перевірку обсягу, рівня й якості засвоєння знань, навичок і вмінь, визначених у програмі навчальної дисципліни. Модульна контрольна робота оцінюється в 4-бальній системі ("відмінно" ("5"), "добре" ("4"), "задовільно" ("3"), "незадовільно" ("2")). Ці оцінки трансформуються в рейтинговий бал за МКР у такий спосіб:

"відмінно" – 50 балів;

"добре" – 40 балів;

"задовільно" – 30 балів;

"незадовільно" – 20 балів;

неявка на МКР – 0 балів;

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового бала за роботу протягом семестру і рейтингового бала за МКР.

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни 60 і вище, отримують відмітку про залік "зараховано" і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС без складання заліку.

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни 59 і нижче, складають залік і в разі успішного складання їм виставляється відмітка про залік "зараховано", а в шкалі ЄКТС – Е та бал 60. Якщо студент під час заліку отримав відмітку про залік "не зараховано", то йому в залікову відомість виставляється відмітка про залік "не зараховано", оцінка FX – у шкалі ЄКТС та його семестровий рейтинговий бал за дисципліну.

Шкала відповідності оцінок

Відмінно	A	90-100	зараховано
Добре	B	82-89	
	C	75-81	
Задовільно	D	66-74	
	E	60-65	
Незадовільно	FX	0-59	не зараховано

Студент уважається допущеним до семестрового контролю, якщо він виконав усі види робіт, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.

Здобувачі вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем зобов'язані відвідувати аудиторні заняття, виконувати завдання з самостійної роботи і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.

Якщо студенти через поважні причини (хвороба, надзвичайні сімейні обставини тощо) не можуть відвідувати певну кількість аудиторних занять, вони мають їх відпрацювати. Процедуру та форми, терміни відпрацювання пропущених занять із навчальної дисципліни узгоджує з викладачем.

Під час роботи над усними/письмовими завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності. Зокрема: ● використання в роботі чужих текстів чи окремих фрагментів без належного посилання на джерело, зі змінами окремих слів чи речень; ● використання перефразованих чужих ідей без посилання на їх авторів;

● видавання за власний текст купленого чи отриманого за нематеріальну винагороду чужого тексту чи його фрагменту; ● несамостійне виконання будь-яких навчальних завдань (якщо це не передбачено вимогами програми); ● фальсифікація результатів наукової чи навчальної роботи; ● посилання на джерела, які не використовувалися у роботі, ● залучення підставних осіб до списку авторів наукової чи навчальної роботи, участь таких осіб у поточній чи підсумковій оцінці знань.

Критерії оцінювання аудиторної, самостійної навчальної роботи студента та перекладу спеціалізованих текстів

Кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання
5 «відмінно»	Під час занять студент демонструє високу активність та цілковите розуміння теоретичних основ перекладу спеціалізованих текстів, принципів еквівалентності, стилістичної адаптації та передачі реалій в межах культурного контексту. Він уміє робити глибокий перекладацький аналіз тексту, знає стратегії й прийоми перекладу спеціалізованих текстів. Він повністю здатен пояснити й аргументувати свої перекладацькі рішення з урахуванням цільової аудиторії, як і визначати та застосовувати стратегії редагування перекладу. Студент демонструє знання архітектурно-мистецької термінології та навички успішного використання інформаційних і комунікаційних технологій. Студент виконує переклад запропонованого архітектурно-мистецького тексту на

	високому рівні. Допускаються 2-3 несуттєві помилки (орфографічні, граматичні, лексико-стилістичні).
4 «добре»	Під час занять студент демонструє достатню активність та в цілому вірне розуміння теоретичних основ перекладу спеціалізованих текстів, принципів еквівалентності, стилістичної адаптації та передачі реалій в межах культурного контексту. Він добре уміє робити перекладацький аналіз тексту, знає основні стратегії й прийоми перекладу спеціалізованих текстів. Він в цілому здатен пояснити й аргументувати свої перекладацькі рішення з урахуванням цільової аудиторії, як і визначати та застосовувати стратегії редагування перекладу. Студент демонструє загальне знання архітектурно-мистецької термінології та сліди неагресивного використання інформаційних і комунікаційних технологій. Студент виконує переклад запропонованого архітектурно-мистецького тексту на прийнятному рівні. Допускаються 5-6 несуттєвих помилок (орфографічні, граматичні, лексико-стилістичні, термінологічні).
3 «задовільно»	Під час занять студент демонструє посередню активність та недостатнє розуміння теоретичних основ перекладу спеціалізованих текстів, принципів еквівалентності, стилістичної адаптації та передачі реалій в межах культурного контексту. Він уміє робити поверхневий перекладацький аналіз тексту, не усвідомлює стратегії й прийоми перекладу спеціалізованих текстів. Він не завжди здатен пояснити й аргументувати свої перекладацькі рішення з урахуванням цільової аудиторії, як і визначати та застосовувати стратегії редагування перекладу. Студент демонструє незадовільне знання архітектурно-мистецької термінології та сліди агресивного використання інформаційних і комунікаційних технологій. Студент виконує переклад запропонованого архітектурно-мистецького тексту на недостатньому рівні. Допускаються 7-10 несуттєвих помилок (орфографічні, граматичні, лексико-стилістичні, термінологічні).
2 «не задовільно»	Під час занять студент не демонструє активність та розуміння теоретичних основ перекладу спеціалізованих текстів, принципів еквівалентності, стилістичної адаптації та передачі реалій в межах культурного контексту. Він не вміє робити перекладацький аналіз тексту, не усвідомлює стратегії й прийоми перекладу спеціалізованих текстів. Він не здатен пояснити й аргументувати свої перекладацькі рішення з урахуванням цільової аудиторії, як і визначати та застосовувати стратегії редагування перекладу. Студент демонструє повне незнання архітектурно-мистецької термінології та агресивне використання інформаційних і комунікаційних технологій. Студент виконує переклад запропонованого архітектурно-мистецького тексту на низькому рівні або лише фрагментарно. Він робить помилки, що спотворюють переклад, допускає відхилення від змісту оригіналу, робить численні орфографічні, граматичні, лексико-стилістичні, термінологічні помилки.

Пререквізити (передумови вивчення дисципліни))	Добре володіння українською мовою, зокрема знання її граматичних і стилістичних аспектів; володіння робочою мовою перекладу (французька) на рівні В2 (аудіювання, говоріння, читання, письмо); знання основ граматичного і лексичного аналізу тексту; усвідомлення основних понять перекладознавства, зокрема володіння проблематикою і термінологічним апаратом; наявність базової лінгвокраїнознавчої обізнаності; Успішне опанування курсів “Сучасна українська літературна мова”, “Вступ до мовознавства”, “Вступ до перекладознавства”, “Вступ до літературознавства”, “Практична граматика французької мови”, “Лексикологія першої іноземної мови”, “Вступ до романської філології”, “Теорія і практика письмового перекладу з першої іноземної мови”; вміння розуміти повідомлення мовою джерела і правильно їх транслювати мовою перекладу; вміння користуватися першоджерелами. Навички перекладацького аналізу; вміння швидко й ефективно здійснювати пошук термінів та перевіряти лінгвістичні й соціокультурні факти як мовою джерела, так

	і мовою перекладу; здатність використовувати базовий інвентар перекладача (машинний переклад, перекладацька пам'ять, довідкові й інформаційні джерела, термінологічні програмні засоби тощо); здатність вносити корективи та фіналізувати виконаний переклад.
Навчально-методичне й інформаційне забезпечення	**Основна література:** 1. Амеліна С.М. (2020). *Актуальні проблеми теорії і практики сучасного перекладу.* Центр навчальної літератури. 2. Коптілов В.В. (2003). *Теорія і практика перекладу*. К. : Юніверс. 3. Мамрак А.В. (2019). *Вступ до теорії перекладу*. Центр навчальної літератури. 4. Тороп Пеетр (2015). *Тотальний переклад*. Вінниця: Нова книга. 5. Чередниченко О.І. (2007). *Про мову та переклад.* К.: Либідь. 6. Olefir H., Filonenko N. (2025). *Tour de France (codes aqrchitecturaux).* Centre d'édition de l'Université linguistique nationale de Kiev. 7. Olefir H., Filonenko N. (2025). *Tour de France (codes architecturaux).* Centre d'édition de l'Université linguistique nationale de Kiev. **Додаткова література:** 1. Гамбіера Івз, ван Дорслар Люк (2020). *Енциклопедія перекладознавства у 4-х томах*. Вінниця: Нова книга. 2. Кухаренко В.А. (2004). *Інтерпретація тексту.* Вінниця: Нова книга. 3. Ladmiral Jean- René. (1994). *Traduire: théorèmes pour la traduction.* Paris: Payot. 4. Ricoeur Paul (2016). *Sur la traduction.* Bayard. ***Бібліотеки*** http://www.nbuv.gov.ua http://www.numeriques.cfwb.be http:// www.ec.europa.eu/libraries/index_fr.htm http://www.bnf.fr http://www.bnu.fr http://www.bibliotheque.sorbonne.fr http://www.dbu.univ-paris3.fr http:// www.bibliotheque.isit-paris.fr http://www.u-grenoble3.fr http://www.bu.u-picardie.fr http://www.biu-montpellier.fr http://www-sicd.u-strasbg.fr/bibs/ http://www.ville-ge.ch/bge http://www.bib.umontreal.ca http://www.bib.ulb.ac.be ***Он-лайн словники*** http://www.lexilogos.com http://www.les-dictionnaires.com http://www.dictionnaire.reverso.net http://www.dictionnaire.babylon.com http://www.dglflf.culture.gouv.fr/.../ressources_dico http://www.larousse.fr/dictionnaires/francais

Форми і способи поточного та семестрового контролю

Контроль результатів навчання студента з дисципліни "Переклад архітектурно-мистецьких термінів та ключових понять музеології" здійснюється у формі поточного, рубіжного, підсумкового модульного і підсумкового семестрового контролю (залік).

Рейтинг вираховується в рейтингових балах, а підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 4-

бальною шкалою та за шкалою ЄКТС.
Поточний контроль успішності студентів здійснюється протягом семестру. Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності з вивчення навчальної дисципліни “Техніка реферативного перекладу” здійснюється в 4-бальній системі (“відмінно” (“5”), “добре” (“4”), “задовільно” (“3”), “незадовільно” (“2”)). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування практичних занять позначаються “0”.
Під час опанування навчальним матеріалом модуля дисципліни оцінюється аудиторна і самостійна робота студента.
Рубіжний контроль успішності студентів здійснюється посередині навчального семестру у вигляді проміжної атестації здобувачів вищої освіти за результатами оцінювання аудиторної і самостійної роботи, а також із урахуванням відвідування практичних занять.
Підсумковий модульний контроль проводиться з метою визначення стану успішності здобувачів вищої освіти за період теоретичного навчання у межах годин, відведених на практичні заняття.
Підсумковий модульний контроль з дисципліни “Переклад архітектурно-мистецьких термінів та ключових понять музеології” проводиться у вигляді написання модульної контрольної роботи. Модульна контрольна робота включає завдання перекладу іншомовного тексту архітектурно-мистецької тематики (300-350 слів) на українську мову.
Підсумковий семестровий контроль – це підсумкове оцінювання результатів навчальних досягнень здобувача вищої освіти за семестр (сесію), що з дисципліни “Переклад архітектурно-мистецьких термінів та ключових понять музеології” здійснюється у формі заліку в кінці 7 семестру.
Залік спрямований на всебічну об’єктивну і комплексну оцінку досягнень студента, рівня та якості засвоєння з знань і компетентностей, визначених у програмі навчальної дисципліни. Залік проходить в усній формі й передбачає відповідь на теоретичне питання й переклад зв’язного тексту в межах тематики, передбаченої програмою з обґрунтуванням перекладацьких підходів і пояснення термінології. Користуватися словником дозволяється. Усна співбесіда і виконання практичного завдання оцінюються згідно визначених критеріїв за шкалою “зараховано”, “не зараховано”.

Затверджено на засіданні кафедри італійської і французької філології та перекладу протокол № 14 від «03» червня 2025р.

Завідувач кафедри Філоненко Н.Г.